

Školský vzdelávací program – všeobecná časť

Program pre primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy

Program pre nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy

Schválené radou školy dňa _____

Peter Macháček, predseda RŠ

Schválené pedagogickou radou školy dňa 2.9.2019

PaedDr. Zlatica Lišková, riaditeľka školy

OFICIÁLNY NÁZOV: ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ZÁKLADNÉ VZDELANIE

Naše motto: „Moderné vzdelávanie generácie tretieho tisícročia.“

Hlavný strategický cieľ školy: „Byť školou, v ktorej pocit úspechu zažije každé dieťa.“

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania : primárne vzdelávanie 1. stupeň základnej školy

Dĺžka štúdia: **štvorročná**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania: nižšie stredné vzdelávanie 2. stupeň základnej školy

Dĺžka štúdia: **päťročná**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

1. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

OFICIÁLNY NÁZOV: ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ZÁKLADNÉ VZDELANIE

DÁTUM PLATNOSTI: OD 1. 9. 2019

MOTIVAČNÝ NÁZOV: ŠKOLA PRE KAŽDÉHO

PREDKLADATEĽ:

ZÁKLADNÁ ŠKOLA ĽUDOVÍTA ŠTÚRA, KOMENSKÉHO 1/A

900 01 MODRA

RIADITEĽKA ŠKOLY: PaedDr. ZLATICA LIŠKOVÁ

TELEFÓN: 033/647 25 75, FAX: 033/647 25 75

E-MAIL: skola@zslsturamo.edu.sk

<http://zslsmo.edupage.org/>

IČO: 31816681

KOORDINÁTOR ŠVP ZV: PhDr. Naďa Kovárová, Mgr. Daniela Urbanová

ZRIAĐOVATEĽ:

MESTO MODRA

DUKELSKÁ 38

900 01 MODRA

PRIMÁTOR: MGR. JURAJ PETRAKOVIČ

TELEFÓN: 033/6908301

1. Súčasti školy

- údaje k 1.9. 2019

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Počet tried: 22

Počet žiakov: 511

Žiakov na triedu: 16 – 29 žiakov

Počet učiteľov: 32

Pedagogický asistent: 5

Špeciálny pedagóg: 1

Logopéd: 1

ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

Počet oddelení: 8

Počet detí: 233

Žiakov na oddelenie: 27 - 30

Počet pedagogických zamestnancov: 8

ŠKOLSKÉ STRAVOVACIE ZARIADENIE

Počet stravníkov: 870

Z toho žiakov: 758

Počet zamestnancov: 15

Základná škola Ľudovíta Štúra, Komenského 1/A, 900 01 Modra

Základná škola Ľudovíta Štúra v Modre je právom hrdá na veľmi bohatú a vyše 60 ročnú históriu. V septembri 2019 oslávi 21. výročie otvorenia novej budovy školy. Novú budovu školy slávnostne odovzdala do užívania ministerka školstva SR v septembri 1998.

V celej histórii školy bolo vždy cieľom zaistiť kvalitný výchovno-vzdelávací proces.

Budovu školy tvorí účelová stavba na okraji mesta. Je situovaná do rozľahlého školského komplexu.

Školská budova sa skladá z pavilónov – I. stupňa, II. stupňa, administratívneho, špeciálnych učební, stravovacieho komplexu a športovej haly.

V budove školy je sídlo školského klubu detí, ktorý má krásnu vlastnú herňu. V budove školy sa nachádza moderné školské stravovacie zariadenie s kuchyňou, skladmi a jedálňou. Vykurovanie školy je zabezpečené teplovodom z centrálnej mestskej kotolne.

1.1 Úplnosť a veľkosť školy

Základná škola Ľudovíta Štúra je plno organizovaná škola s 1. - 9. postupným ročníkom. Od 1. júla 2002 je právnym subjektom – rozpočtovou organizáciou, zriadenou Mestom Modra. Vedenie školy sa snaží vytvoriť príjemné prostredie pre žiakov a všetkých svojich zamestnancov. Priestory na vyučovanie sú dostatočné, každá trieda je zároveň kmeňovou triedou, v ktorej žiaci relaxujú cez prestávky. Na I. stupni sú zriadené kútiky s kobercom na pohyb a odpočinok žiakov nielen cez prestávky, ale i v priebehu vyučovania. Za priaznivého počasia využívajú žiaci cez veľkú prestávku vonkajší areál školy a žiaci I. a II. ročníka aj terasy pri svojich triedach.

1.2 Charakteristika žiakov

Základnú školu Ľudovíta Štúra v Modre navštevujú žiaci z mesta Modra a jeho okolia. Žiaci sú priemerne inteligentní, s dobrým vzťahom k prírode, k svojmu mestu, kultúre a k športu. Majú predpoklady po ukončení základnej školy získať stredné a mnohí i vysokoškolské vzdelanie.

Naša škola dáva šancu na vzdelávanie všetkým. Integrovaný program je podporovaný odbornou vyspelosťou vyučujúcich, spoluprácou s pedagogicko-psychologickou poradňou, detským psychológom, detským lekárom a v neposlednom rade i rodičmi. Podporujeme osobnostný rozvoj dieťaťa, odstraňujeme handicap žiakov (špecifické poruchy učenia). Významným spôsobom rešpektujeme individuálne potreby žiakov, podporujeme vzájomnú toleranciu a schopnosť spolupracovať. Napomáhame tak k odstraňovaniu bariér a umožňujeme optimálny rozvoj detí, ktoré sú individuálne znevýhodnené.

Kladíme dôraz na všeobecné a rovné vzdelávanie, podporujeme nadaných žiakov vytváraním vhodných podmienok – rozvíjanie tvorivosti, samostatnosti a individuálneho vzdelávania, ponuky záujmových krúžkov v mimo vyučovacom čase.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

Motto: „Učitelia nesmú byť podobní stĺpom, ktoré iba ukazujú, kam ísť, ale sami nejdú.“ (J.A.Komenský)

V základnej škole pracuje celkom 39 pedagogických zamestnancov, z toho na I. stupni 12 učiteliek, k nim možno zaradiť 8 vychovávateľiek školského klubu detí, na druhom stupni pracuje 19 pedagogických zamestnancov, jeden zamestnanec je evanjelický farár. Aprobovanosť pedagógov na I.stupni je 83,3 %, na II. stupni je 100%, celkom 95,7%. Pedagogických zamestnancov školy možno rozdeliť na dve skupiny. Všetky učiteľky 1. - 4. ročníka, okrem jednej, sú vysokoškolsky vzdelané, sú pedagogicky a odborne spôsobilé. Okrem toho absolvovali rôzne formy ďalšieho vzdelávania učiteľov. Všetky vychovávateľky školského klubu detí sú kvalifikované.

Na II. stupni pracujú pedagogickí zamestnanci, ktorí sú pedagogicky a odborne spôsobilí. Všetci pedagógovia vyučujúci na II. stupni sa neustále vzdelávajú. Jedna vyučujúca zrealizovala počas predchádzajúceho školského roka prvú atestáciu, päť vyučujúcich pripravne atestačné vzdelávanie na prvú a druhú atestáciu.

Všetkým pedagogickým a odborným zamestnancom ide o dlhodobé skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu, zlepšenie motivácie žiakov a dosiahnutiu kompetencií v jednotlivých vyučovacích predmetoch.

Dlhodobé projekty: Informatika s indíciou – dlhodobý projekt

Projekt civilizácia – dlhodobý projekt

Ver:mi kompostovanie – Grantový program Pomáhame vyrásť

Zelená škola – separovanie odpadu, dlhodobý projekt

1.4 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi je dobrá. Pravidelne informujeme rodičov o prospechu a správaní žiakov na triednych schôdzach rodičovského združenia, pri individuálnych pohovoroch a prostredníctvom internetovej žiackej knižky. Závažnejšie problémy riešime pozývaním rodičov do školy. Triedne schôdze rodičovského združenia sú organizované pravidelne štvrťročne, dva týždne pred pedagogickými radami. Účasť rodičov na týchto stretnutiach v poslednom období klesá. Aj v tomto školskom roku pokračujeme v informovaní rodičov o práci školy a výsledkoch žiakov v škole prostredníctvom internetovej stránky školy. Rodičov informujeme o zámeroch školy, o dianí v škole, používame internetovú žiacku knižku. V spolupráci s radou rodičov organizujeme každoročne vynikajúcu školskú zábavu, zber papiera a verejnú prezentáciu schopností žiakov : Ročníková konferencia, Workshop, Film, Rozlúčka deviatakov, Akadémia, Vianočná besiedka a aktivity ŠKD.

Rada školy zasadala podľa potreby, hodnotila prácu školy, pomáhala pri riešení aktuálnych problémov. V rade školy majú zastúpenie (podľa vyhlášky) pedagogickí i nepedagogickí zamestnanci, zástupcovia rodičov, členovia delegovaní zriaďovateľom.

Žiacka školská rada spolupracovala so žiakmi našej školy, pedagógmi a vedením školy. Žiacka školská rada organizovala rôzne podujatia pre žiakov školy: valentínsku poštu, dobrovoľníctvo pri organizovaní rodičovskej zábavy, zbere papiera, protidrogová propaganda a vytvorenie ankety pre žiakov 7. -9. ročníka, tekvicová slávnosť, deň zdravej desiaty, deň úsmevu, deň rodiny alebo škola Štúra športuje a mnohé iné aktivity.

Dobrá spolupráca je s občianskym združením Naším deťom - Modra pri našej škole, ktoré nám finančne pomáha pri rozširovaní učebne informatiky.

1.5 Spolupráca s CPPPaP

Dobrá bola spolupráca s poradňou pedagogicko-psychologickej a výchovnej prevencie, ktorá uskutočnila v našej škole veľmi zaujímavé a poučné zamestnania pre žiakov 2. aj 1. stupňa.

1. 6 Priestorové a materiálne podmienky školy

Škola má vybudovanú špecializovanú počítačovú učebňu, prenosnú počítačovú učebňu a tablety, náboženskú a etickú učebňu (ostrov), jazykovú učebňu, chemické laboratórium. Tieto odborné učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy a zvolené učebné varianty. V posledných rokoch boli obnovené kabinety pre pedagogických a odborných pracovníkov školy.

V triedach máme funkčný školský nábytok, ktorý svojpomocne obnovujeme, aby bol estetický a triedy pôsobili útulne. Pod vedením svojich učiteľov a vychovávateľiek školského klubu detí zdobia vlastné triedy i chodby školy výtvarnými prácami a inými ukážkami vlastnej tvorby. Vedeťme žiakov k tomu, aby si vytvárali príjemné prostredie, aby si vážili veci okolo seba, aby ich neničili a chápali, že všetko má svoju hodnotu a za všetkým je treba vidieť a oceniť um a prácu ľudských rúk. Na konci každého školského roku si žiaci svojpomocne, využívajúc vlastnú fantáziu a estetické cítenie, vymalujú a upravujú svoje triedy.

Škola má zriadenú učebňu informatiky s 25 funkčnými zosieťovanými žiackymi počítačmi, ktoré sú pripojené na internet a sú využívané predovšetkým na výučbu a na záujmovú činnosť. V učebni je aj učiteľský počítač s dataprojektorom. Žiaci majú k dispozícii slúchadlá, mikrofóny, webkamery, čítačky pamäťových kariet, kameru a fotoaparát. Škola disponuje 29 notebookmi a 20 tabletmi, ktoré slúžia ako ďalšia učebňa na vyučovanie modernou formou. Každá trieda je vybavená dataprojektorom a notebookom, 19 tried má interaktívnu tabuľu. Každá trieda je pripojená na internet. Škola disponuje dvomi vizualizérmi, tromi kamerami. Pedagogickí zamestnanci majú k dispozícii notebooky v kabinetoch s pripojením na internet, používajú tlačiarne i kopírky.

Pre športové vyžitie máme výborné podmienky. Škola má vlastnú telocvičňu – športovú halu. V prípade priaznivého počasia využívame na hodiny pravidelnej telesnej výchovy vonkajší areál.

Školský klub detí má osem oddelení 230 detí. Pre svoju činnosť využíva osem kmeňových tried a jednu herňu. Je zariadená účelovým nábytkom, hracím kútikom, kobercom, hračkami a je vymalovaná nádhernými rozprávkovými motívmi. Vychovávateľky školského klubu detí vytvárajú veľmi príjemné prostredie na pestrú činnosť.

Žiacka knižnica je umiestnená v samostatnej knižnici. Je v nej sústredená detská literatúra. Už od najnižších ročníkov vedíme žiakov k práci s knihou. Raz za týždeň sú výpožičné hodiny pre žiakov i rodičov. Pomaly prebieha obnova a dopĺňovanie knižných titulov. Učiteľská knižnica je umiestnená v samostatnom kabinete. Súčasťou

učiteľskej knižnice sú i odborné časopisy, metodické príručky, ktoré pomáhajú pri zvyšovaní pedagogickej odbornosti učiteľov.

1.7 Škola ako životný priestor

Príjemné a podporujúce prostredie v škole vytvárajú predovšetkým tí, ktorí v tomto prostredí pracujú a toto prostredie navštevujú. Areál školy je zaplnený množstvom kvetín, o ktoré sa jej zamestnanci odborne starajú. Pri vytváraní takéhoto prostredia je dôležitým momentom vytvorenie priaznivej klímy v škole. Usilujeme sa, aby naši žiaci, ich rodičia i zamestnanci školy boli partnermi, ktorí sa dokážu vzájomne informovať a podporiť vo svojej snahe. Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, kladieme zvýšený dôraz na upravené a estetické prostredie tried, chodieb, aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach, nástenkách, internetovej stránke školy. Budujeme priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a zamestnancami školy.

1.8 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Nevyhnutnosťou pre realizáciu školského vzdelávacieho programu je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia, zdravého prostredia tried a ostatných priestorov podľa platných noriem – odpovedajúce svetlo, teplo, nehučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku.

Rozvrh hodín je spracovávaný počítačom cez program aSc Agenda, sú v ňom dodržané psychohygienické zásady. Svetelné podmienky v triedach sú na dobrej úrovni. Vykurovanie budovy je zabezpečené teplovodným kanálom z centrálnej kotolne. Budova školy je udržiavaná v poriadku a čistote, sú vykonávané opatrenia proti prašnosti (denné umývanie plôch v triedach a na chodbách, vysávanie plôch pokrytých kobercami). Vetranie v triedach je zaistené opatreniami vo vnútornom poriadku školy. Hygienické priestory sú v norme. Školský a pracovný nábytok vyhovuje normám. Dodržiavame vhodný pitný režim, škola má pripojenie na obecný vodovod, kvalita vody je priebežne kontrolovaná. Bezpečnosť a ochranu zdravia zaručuje aktívna ochrana žiakov pred úrazmi, je dostupná prvá pomoc zdravotníčkou školy a kontaktom na lekára. V školských priestoroch platí zákaz fajčenia, požívania alkoholu a používanie iných škodlivín. Zásady sú zakotvené vo vnútornom poriadku školy s taxatívnym vymenovaním zakázaných látok a vecí.

1.9 Plán činnosti Školskej knižnice

Plán činnosti Školskej knižnice pri ZŠ Ľ. Štúra v školskom roku 2019/2020 vychádza z vnútorných potrieb školy, z POP na šk. r. 2019/2020, z koncepcie úloh rozvoja školy a taktiež činnosť ŠK reaguje na aktuálne aktivity, ktoré organizujú v priebehu školského roka miestne knižnice a iné mimoškolské organizácie.

Pravidelné výpožičné hodiny v ŠK budú **jedenkrát v týždni 1 hodinu od 13:00 do 14:00 hod. (pravidelne piatky**, pre pedagogických zamestnancov podľa potreby a záujmu).

V rámci predčitateľskej a čitateľskej gramotnosti sa bude pravidelne využívať v 2. až 9. ročníku dostupná mimočítanková literatúra z knižničného fondu ŠK.

Priestory Školskej knižnice a knižničný fond sa budú aj v tomto školskom roku využívať na **vyučovanie v dopoludňajších hodinách na jednotlivých vyučovacích predmetoch**. Cieľom vyučovacích hodín bude hlavne osvojovanie si metód individuálneho štúdia pri práci s knihou, ale i pri práci so získanými informáciami z internetových stránok so vzdelávacím obsahom. Priestory ŠK sa budú využívať aj na rôzne **iné aktivity organizované počas vyučovania i v popoludňajších hodinách** (besedy, súťaže, výstavy, prednášky a podobne).

Knižničný fond ŠK sa bude pravidelne dopĺňať podľa požiadaviek vedenia školy a finančných možností školy.

Mesiac	Prehľad akcií školskej knižnice v školskom roku 2019/2020
September	Veršobranie – stretnutie so spisovateľmi, ukážky tvorby slovenských spisovateľov Záložka do knihy – rozvoj čitateľskej gramotnosti a spolupráca medzi školami
Október	Medzinárodný deň školských knižníc – návšteva mestskej knižnice 100.výročie vzniku SND – návšteva divadelného predstavenia Spoločné čítanie rozprávky v základných školách – kooperatívne vyučovanie
November	Šalianský Maľko – prednes povestí, príprava workshopu žiakov 8. ročníka
December	Beseda so spisovateľom v knižnici KDLŠ v Modre
Január	Využívanie knižnej búbky, príprava literárnych textov na literárne súťaže
Február	Hviezdoslavov Kubín – prednes poézie a prózy, čitateľský maratón
Marec	Návraty poézie o cenu Andreja Sládkoviča – prednes poézie Štúrovskej generácie a stretnutie so známymi spisovateľmi súčasnosti
Apríl	Ročníková konferencia – prezentácia básní a divadelných predstavení žiakov 5.ročníka Návšteva divadelného predstavenia podľa ponuky
Máj	Maľovaná abeceda – recitačná súťaž v spolupráci s Malokarpatskou knižnicou v Pezinku Blokové vyučovanie v 6.ročníku (tvorba povestí, prezentácia spisovateľov). Vráťme knihy do škôl – celoškolská aktivita na rozvoj čitateľskej gramotnosti
Jún	Kráľ, či kráľovná čitateľov – súťaž o najlepšieho čitateľa v jednotlivých ročníkoch I. stupňa ZŠ Divadelné predstavenie žiakov našej školy Kraľovanské hodovanie- prezentácia recitačných úspechov našich žiakov Slávnostná akadémia – prezentácia zručností I. stupňa ZŠ Klasici v komikse – realizácia komiksov diel významných slovenských spisovateľov

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

2.1 Pedagogický princíp školy

Základná škola poskytuje základné vzdelanie, na ktorom absolvent našej školy bude stavať celý svoj život, prehlbovať svoju potrebu ďalej sa vzdelávať, aby bol v živote úspešný. Jeho veľkosť sa začína rodiť na základnej škole z nepatrných začiatkov. Ak chce byť vynikajúcim odborníkom vo svojom odbore, ale predovšetkým byť slušným človekom – na to sa vytvárajú základy v rodine a v neposlednom rade na základnej škole. Vzdelanie je pre človeka najväčším bohatstvom. Preto musí byť našou snahou, aby žiak, primerane svojmu veku, pochopil, že čokoľvek, čo sa v škole naučí, učí sa pre seba. Učiteľ môže pre žiaka urobiť veľa, ale potrebný je i podstatný vklad žiaka. Nevyhnutnosťou je pestovať v povedomí žiakov, rodičov a celej verejnosti poznanie, že naša škola je pripravená poskytnúť žiakom potrebné kompetencie pre modernú budúcnosť za predpokladu, že veľký diel zodpovednosti za úspechy vo výchove a vzdelávaní poniesie každý žiak sám. Naša škola je službou pre verejnosť. Zmyslom tejto služby je v prvej etape – základné vzdelanie – vybaviť žiaka kľúčovými kompetenciami, schopnosťami na učenie a účinné riešenie problémov, na kritické a tvorivé myslenie.

Chceme pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného vlastnej motivácie k celoživotnému vzdelávaniu.

Chceme dosiahnuť zvýšenie gramotnosti žiakov v oblasti informačno-komunikačných technológií.

Chceme zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Chceme formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie,

Chceme vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov, v spolupráci s rodičmi formovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí,

Chceme vychovať žiaka vedomého si svojich kvalít, hrdého na svoju školu, rodinu, mesto a národ, z ktorého pochádza. Žiaka, ktorý vie, čo pozitívne chce v živote dokázať a urobiť všetko preto, aby svoj cieľ dosiahol.

2.2 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Motto: „Vzdelávací systém nestojí za veľa, ak mladých ľudí učí, ako si zarobiť, ale neučí ich, ako žiť“. (Neznámy autor)

Oblasť výchovy a vzdelávania

- neustále mať na pamäti naše hlavné poslanie v škole – kvalitnú prípravu žiakov pre štúdium na stredných školách, pre štúdium na vysokých školách, pre ich uplatnenie sa v spoločnosti,
- dosiahnuť, aby sa naša škola stala miestom, ktoré žiakov motivuje a podporuje k učeniu a k aktivite,
- budovať prosperujúcu školu moderného typu,
- vychovávať a vzdelávať žiakov, ktorí budú schopní začleniť sa do spoločnosti,

celoživotne sa vzdelávať, budú schopní komunikovať, samostatne sa rozhodovať a zodpovedne konať,

- uplatňovať a rozvíjať netradičné formy vyučovania, viesť žiakov k tvorivému a kritickému mysleniu a riešeniu problémov
- podporovať zdravý životný štýl a bojovať proti všetkým negatívnym javom,
- rozvíjať a uplatňovať aktivity smerujúce k poznaniu prírody, jej porozumeniu a ochrane,
- udržať celkovú príjemnú klímu školy, zbaviť žiakov stresu a strachu zo školy,
- vytvárať partnerské vzťahy medzi pedagógmi a žiakmi, medzi žiakmi navzájom, medzi rodičmi a školou a pokračovať v budovaní atmosféry ústretovosti a dôvery,
- pokračovať v premene metodických orgánov na garantov kvality vyučovania v príslušných predmetoch,
- zaktivizovať pedagogických zamestnancov pre tvorbu projektov,
- zamerať sa na maximálne využitie potenciálu pedagogických zamestnancov vo vzdelávacom procese,
- dôsledne uplatňovať pozitívnu pracovnú atmosféru (podporujúce a spolupracujúce prostredie v triedach s dôrazom na riešenie problémov),
- v živote školy uplatňovať možnosť výberu s dôrazom na zodpovednosť,
- v každodennom živote školy sústreďovať pozornosť na hodnotovú orientáciu žiakov, pri riešení problémov uplatňovať toleranciu,
- naďalej vytvárať obohatené estetické a podnecujúce prostredie tried, chodieb, interiéru školy,
- preferovať športovú výchovu, nadviazať na vynikajúce športové výkony našich žiakov, viesť k zdravej súťaživosti.

Personálna oblasť

- vytváraním vhodných pracovných podmienok stabilizovať kolektív pedagogických, odborných a nepedagogických zamestnancov
- vytváraním pozitívnej klímy školy

Oblasť ekonomická a materiálna

- združovať finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu a od sponzorov na nákup softvéru a hardvéru do učebne informatiky,
- v závislosti od finančných možností upravovať interiér a exteriér školy, venovať primeranú pozornosť obnove školského zariadenia, fondu učebných pomôcok a didaktickej techniky.

Oblasť organizačná

- dodržiavať psychohygienické zásady pri tvorbe rozvrhu hodín,
- rozširovať systém odovzdávania informácií v styku s pedagogickými zamestnancami vo vnútri školy a pre rodičov prostredníctvom výpočtovej techniky (materiály na elektronických médiách, elektronická žiacka knižka,...).

2.2 Profil absolventa

Stupeň vzdelania: primárne vzdelávanie - 1. stupeň základnej školy

Absolventom primárneho vzdelávania 1. stupňa základnej školy bude harmonicky rozvinutá osobnosť s pozitívnym vzťahom ku vzdelávaniu a s motiváciou k celoživotnému vzdelávaniu, vybavený súbormi základných vedomostí, zručností, návykov a postojov, ktoré sú potrebné pre úspešný a radostný život občana v našej spoločnosti. Absolvent programu primárneho vzdelania má mať osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, počtárskej, prírodovedeckej, kultúrnej a finančnej gramotnosti. Získa základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získa základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka.

Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu na konci programu primárneho vzdelávania, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelávania, pre celoživotné učenie sa, pre zapojenie sa do pracovného procesu. Rozvíjanie kľúčových spôsobilostí v životnom kontexte obsahu predmetov je tvorený model absolventa programu primárneho stupňa vzdelávania.

Absolvent primárneho vzdelania má osvojené tieto **kľúčové spôsobilosti**:

(1) sociálne a komunikačné spôsobilosti

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, adekvátne reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne náležite reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky na osobnú komunikáciu,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- v cudzom jazyku je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežným životných situácií,

(2) spôsobilosti v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- využíva základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) využívať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- rozvíja schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systemizácii poznatkov,

(3) spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

- žiak vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, vie používať kreslenie a písanie na počítači,
- dokáže komunikovať pomocou elektronických médií,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,

- rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a mobilných telefónov,

(4) spôsobilosť učiť sa učiť sa

- získavať schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- na základe poskytovania možností uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- zdokonaľuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, vie zhodnotiť svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojové možnosti,

(5) spôsobilosť riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahu riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim spôsobom),
- rozvíja svoje kritické myslenie a logické uvažovanie,
- číta s porozumením, pri práci s textom kladie dôraz na jeho analýzu (rozklad), kritické posúdenie obsahu, zisťovanie zhôd a rozdielov, triedi podľa rôznych hľadísk,

(6) osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

- vytvára si pozitívny obraz seba, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a rozvoj svojej osobnosti,
- uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje schopnosti,
- uvedomuje si svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- sústreďuje sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností, aktívne si chráni svoje fyzické a duševné zdravie,
- kontroluje svoje vlastné konanie (vrátane násilných a sebazničujúcich modelov konania) a vie odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje,
- účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní triednych a celoškolských pravidiel, je zodpovedný a dodržiava dohody,
- ochotne prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápady a postupmi, diskutuje o nich, prispieva k spoločnej práci,
- podieľa sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v triede a dobrých medziľudských vzťahov,
- chápe význam činnosti charitatívnych organizácií a benefičných akcií a verejných zbierok,
- hľadá a aktívne uplatňuje ochranu prírody

(7) spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom

- umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
  - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
  - cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
  - rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a postoj,
  - pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
  - pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
  - správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám a rolovým funkciami,
  - je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr,

(8) spôsobilosti pracovné

- priebežne si (na úrovni primárneho vzdelávania) utvára pracovné návyky,
- snaží sa o čo najlepšie pracovné výsledky,
- pri práci rešpektuje pravidlá ochrany svojho zdravia i zdravia iných, ochrany životného prostredia,
- poznáva rôzne odbory ľudskej činnosti, získava informácie o rôznych povolaniach a učí sa v nich orientovať (na úrovni primárneho vzdelávania),

Hlavný dôraz pri napínaní týchto cieľov kladieme na to, aby sme:

- v úzkej spolupráci s rodičmi motivovali žiakov k pozitívnemu postojovi k učeniu a aby sa chodenie do školy stalo radostnou povinnosťou,
- pripraviť a viesť pedagógov k tomu, aby sa venovali denne každému dieťaťu a podľa jeho potrieb individualizovali a diferencovali jeho výučbu a vytvárali
- podnetné zázemie pre každého žiaka pri vyučovaní i v jeho voľnom čase,
- viesť žiakov k tomu, aby mohli otvorene vyslovovať svoje názory, dostávali priestor na diskusiu a vedeli a mohli argumentovať,
- viesť žiakov k vzájomnému hodnoteniu, k sebahodnoteniu,
- vychovávať žiakov k hrdosti na svoju školu i obec.

Stupeň vzdelania: nižšie stredné vzdelávanie - 2. stupeň základnej školy

Profil absolventa základnej školy sa skladá z troch častí: **zo všeobecných, odborných a špeciálnych vedomostí, zručností, návykov, postojov a hodnôt** v súlade s dôrazom, aký kladie Európska únia na osvojovanie si kľúčových kompetencií. Nejde už iba o tradičné čítanie, písanie a počítanie, ktoré bolo základnou a kľúčovou schopnosťou, ktorú človek potrebuje, aby sa mohol zúčastniť života v spoločnosti. Tieto tri tradičné schopnosti sa podľa Rady Európy rozširujú o schopnosť učiť sa učiť, ovládať komunikačné techniky, cudzie jazyky, nové technológie, podnikanie a sociálnu zručnosť.

V dokumente ***Kľúčové spôsobilosti občanov Európskej únie*** sa o schopnosti učiť sa nájdeme nasledujúcu definíciu: ***„Schopnosťou učiť sa rozumieme schopnosť vykonávať túto činnosť a v procese učenia vytrvať a schopnosť zorganizovať si učenie a efektívne hospodáriť so svojím časom a s informáciami a to ako samostatne, tak i v rámci skupín. Táto schopnosť zahŕňa povedomie o vlastných postupoch učenia a vlastných potrebách, schopnostiach rozoznávať dostupné možnosti a prekonávanie prekážok za***

účelom úspešnosti procesu učenia. V rámci procesu učenia, ako sa učiť, je potrebné, aby študujúci vychádzali zo skúseností z predchádzajúceho učenia a zo životnej skúsenosti a poznania a zručnosti používali v rôznych súvislostiach doma, v práci, pri vzdelávaní a odbornej príprave“ (Odporúčenie Európskeho parlamentu.2006).

Profil absolventa nižšieho sekundárneho stupňa je založený na **klúčových spôsobilostiach (kompetenciách)**, ktoré zahŕňajú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať, zjednodušene **ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.**

Kľúčové spôsobilosti sa formujú na základe praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať, a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility. Sú výsledkom a dôsledkom nielen školského (formálneho) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho vzdelávania.

Jednotlivé kľúčové spôsobilosti sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. **Sú výsledkom celkového procesu vzdelávania a sebavzdelávania**, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít, ktoré prebiehajú v rámci školy.

V nadväznosti na spôsobilosti získané v priebehu primárneho vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové spôsobilosti:**

- **spôsobilosti k celoživotnému učeniu sa**

- je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky,
- dokáže uplatniť získané vedomosti a spôsobilosti v rozličných (najmä pracovných a mimopracovných) životných situáciách,
- dosiahol základnú úroveň motivovanosti k celoživotnému učeniu sa

- **sociálne komunikačné spôsobilosti**

- dokáže využívať všetky dostupné formy sociálnej komunikácie,
- ovláda slovnú zásobu v primeranej škále sociálnych a kultúrnych súvislostí v zvolenom cudzom jazyku tak, že je schopný na primeranej úrovni rozumieť hovorenému slovu, dokáže sa uplatniť v osobnej konverzácii, porozumieť textom a tiež tvoriť texty,
- uplatňuje komunikáciu smerujúcu k vytváraniu dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a uplatňuje primeranú formu medzikultúrnej komunikácie

- **spôsobilosť riešiť problémy**

- má osvojené schopnosti a vedomosti na riešenie problémov s využitím znalostí a schopností získaných v rámci základného vzdelania, uplatňuje základné logické operácie, dokáže uplatňovať vedecký prístup pri riešení bežných problémov,

- je schopný vidieť veci problémovo, kriticky myslieť pri hľadaní riešenia, obhájiť si svoje rozhodnutie, je si vedomý svojej zodpovednosti za riešenie problémov a užitočnosti poučenia sa z vlastných chýb a chýb iných
- **spôsobilosti občianske**
  - chápe význam a podstatu legislatívy, zákonov a spoločenských noriem, je si vedomý svojich práv a povinností v škole i mimo nej, rešpektuje práva ostatných ľudí, pozná a váži si kultúrno-historické tradície a dedičstvo,
  - chápe základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhoduje sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti,
  - je pripravený zaujímať sa o dianie a riešenie problémov v spoločnosti
- **spôsobilosti sociálne a personálne**
  - dokáže spolupracovať v skupine a akceptuje pravidlá práce v tíme, chápe a dokáže prebrať svoju zodpovednosť a spoluzodpovednosť za výsledky spoločnej práce,
  - dokáže sa primerane zapojiť do diskusie, pričom rešpektuje aj iné názory, chápe význam vzájomnej ohľaduplnosti,
  - dokáže zvládať svoje vlastné pocity, chápe ich podstatu, vie do určitej miery regulovať svoje správanie,
  - uvedomuje si svoj skutočný potenciál, osobné kvality a v súlade s tým projektuje svoj (aktuálny) osobný rozvoj a osobné ciele,
  - je schopný vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry
  - dokáže pomenovať a orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch, používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky, cení si a rešpektuje rôzne prejavy umenia,
  - vie oceniť interkultúrne dedičstvo a historické tradície,
  - pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
  - správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám
- **spôsobilosť uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky**
  - rozvíja a používa matematické myslenia na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
  - má základy prírodovednej gramotnosti, ktoré mu umožnia používať postup uplatňovaný vo vede na primeranej úrovni
- **digitálna spôsobilosť**
  - rozvíja spôsobilosti založené na základných zručnostiach v oblasti IKT,
  - používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
  - vytvára jednoduché tabuľky a grafy,
  - využíva zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,
  - rozumie nahrávaniu a prehrávaniu zvuku a videí,
  - prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií využíva IKT v iných predmetoch
- **spôsobilosti smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti**
  - navrhuje nové úlohy, nové riešenia, vyhľadáva riešenia v nových projektoch, schopnosť plánovať a riadiť prácu.

2.4 Pedagogické stratégie

Motto: „Učiteľ nech neučí toľko, koľko sám dokáže učiť, ale toľko, koľko žiak dokáže pochopiť“. (J. A. Komenský)

Výchovné a vzdelávacie stratégie sú súborom spoločne uplatňovaných postupov, metód a foriem práce, ktoré sú zamerané na utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov.

Kľúčové kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností, návykov, postojov a hodnôt, ktoré sú rozhodujúce pre osobný rozvoj žiakov. Zmyslom a cieľom výchovy a vzdelávania je dať žiakom súhrn kľúčových kompetencií na pre nich dosiahnuteľnej úrovni a dať im základy pre ďalšie vzdelávanie.

Spoločné postupy v našej škole, ktoré vedú k dosiahnutiu týchto cieľov:

- predkladáme žiakom úlohy, ktoré vedú k vytváraniu pozitívneho vzťahu k učeniu,
- podporujeme u žiakov sebahodnotenie,
- vytvárame vhodné podmienky na získavanie nových vedomostí,
- vedieme žiakov k aktivite a k samostatnosti,
- predkladáme úlohy, pri ktorých žiaci vyhľadávajú, triedia a spracovávajú informácie z rôznych zdrojov, porovnávajú výsledky, vyvodzujú závery a hľadajú súvislosti medzi javmi,
- posilňujeme používanie spisovného slovenského jazyka,
- hodnotíme individuálny pokrok v učení jednotlivých žiakov,
- vedieme žiakov k hľadaniu a využívaniu vhodných spôsobov a metód práce, k plánovaniu a organizovaniu vlastnej práce, k hodnoteniu výsledkov
- využívame netradičné spôsoby výučby – súťaže (Klokan, predmetové olympiády, nástenky, výstavy, kultúrne programy pre žiakov i pre verejnosť),
- vytvárame podmienky na zmysluplné využitie voľného času organizovaním krúžkovej činnosti,
- vytvárame priaznivé prostredie pre rozvoj kvalitných vzťahov medzi žiakmi a i medzi učiteľmi a žiakmi organizovaním školy v prírode, LVVK, plaveckých výcvikov, školských výletov ...
- spolupracujeme s cirkvou, vychádzame zo záujmu rodičov, umožňujeme v budove školy výučbu náboženstva, umožňujeme tak záujemcom získavať základy kresťanstva v súvislosti so stredoeurópskymi tradíciami,
- motivujeme žiakov problémovými úlohami z praktického života
- podporujeme u žiakov samostatnosť a zodpovednosť za rozhodnutia a výsledky svojej práce,
- usilujeme o to, aby žiaci čítali s porozumením, vedieme ich k analýze prečítaného textu, ku kritickému posúdeniu obsahu,
- usilujeme, aby sa žiaci presne a výstižne vyjadrovali, vecne argumentovali, mali kultivovaný ústny a písomný prejav,
- podporujeme snahu žiakov využívať informačné a komunikačné technológie ku komunikácii so svetom,
- zaoberáme sa osobnostnou výchovou v realizácii prierezových tém, na triednických hodinách a priebežne v celom výchovno-vzdelávacom procese,
- vedieme žiakov pracovať v skupinách spolupracovať, rešpektovať názory a skúsenosti iných,

- pripravujeme žiakov ako slobodných a zodpovedných jedincov, ktorí poznajú a uplatňujú svoje práva a plnia svoje povinnosti v škole i mimo nej,
- vedieme žiakov k správne mu používaniu pomôcok, techniky, nástrojov, materiálu a vybavenia,
- pomáhame žiakom poznávať a rozvíjať svoje schopnosti i reálne možnosti a uplatňovať ich pri profesijnej orientácii,
- učíme žiakov rešpektovať pri práci dodržiavanie zásad ochrany svojho zdravia i zdravia iných, vedieme ich k ochrane životného prostredia.

2.5 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Za žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami považujeme žiakov:

- so špeciálnymi poruchami učenia
- so zdravotným postihnutím
- s poruchami správania
- so sociálnym znevýhodnením
- s intelektovým nadaním

Charakteristika:

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, pre ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Pod „ďalšími zdrojmi“ rozumieme podmienky, ktoré potrebné zabezpečiť navyše okrem štandardných podmienok pre vzdelávanie žiakov. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva.

Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodnenom prostredí, zohľadnenie ktorých mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností a lebo osobnosti ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ďalej len ŠVVP) nepriaznivo ovplyvňujú vzdelávanie i osobnostný rozvoj dieťaťa v školskom veku a môžu mať vplyv na adaptáciu v spoločnosti.

V prvom ročníku nemožno diagnostikovať vývojové poruchy učenia, pretože nie je ukončená výučba čítania a písania. Pri týchto žiakoch možno vysloviť iba podozrenie. Ak žiak z ľubovoľných príčin zručnosť čítania a písania nezvláda, sú potrebné preventívne opatrenia. Ako podklad pre tieto opatrenia slúži testovanie úrovne vývoja funkcií potrebných k nácviku čítania písania. Test rizika čítania a písania môžu používať a vyhodnocovať i učitelia so súhlasom zákonného zástupcu.

Individuálny výchovno-vzdelávací program

Individuálny výchovno-vzdelávací program je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami individuálne integrovaného v

bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program obsahuje:

- základné informácie o žiakovi,
- špecifiká druhu a štruktúry jeho handicapu, s opisom silných a slabých stránok žiakovej osobnosti,
- modifikáciu učebných plánov a učebných osnov,
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,
- špecifiká hodnotenia žiaka,
- požiadavky na zabezpečenie špeciálnych učebných pomôcok,
- zabezpečenie spolupráce s príslušnými odborníkmi.

Individuálny výchovno-vzdelávací program možno v priebehu školského roka spresňovať formou časovo-tematických plánov. Podľa aktuálneho vývinu žiaka možno program priebežne meniť a upravovať.

V individuálnom výchovno-vzdelávacom programe žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami musia byť zohľadnené potreby a program kompenzácií nedostatkov žiaka.

ZÁSADY VZDELÁVANIA ŽIAKOV S IVVP:

- pri výchovno-vzdelávacom procese spolupracujeme s rodičmi,
- spolupracujeme s odborným pracoviskom (PPP, ŠPC),
- s deťmi pracujeme podľa individuálnych vzdelávacích plánov, ktoré v priebehu školského roka upravujeme a dopĺňame,
- uplatňujeme individuálny prístup,
- dbáme na iné pracovné tempo žiakov,
- dôležitým momentom je časté opakovanie učiva,
- striedame pracovné náplne,
- odstraňujeme rušivé momenty pri práci,
- žiaci používajú kompenzačné pomôcky,
- zaraďujeme činnosti, v ktorých očakávame úspech žiaka,
- chválime žiakov za každý i malý úspech,
- spolupracujeme na jednotnom prístupe všetkých vyučujúcich,
- pri hodnotení zohľadňujeme druh, stupeň a mieru postihnutia.

Ako s týmito žiakmi pracujeme v jednotlivých vyučovacích predmetoch:

DYSLEXIA

Slovenský jazyk a literatúra

- podľa stupňa poruchy nevyvolávať k hlasnému čítaniu pred triedou
- voliť texty zodpovedajúce vyspelosti čitateľa
- obmedzenie požiadaviek na písomné spracovanie prečítaného textu
- umožniť čítanie s okienkom

Cudzí jazyk

- neukladať na zapamätanie veľké množstvá slovíčok
- uprednostňovať konverzáciu

- poskytnúť predĺžený výklad a názorné pomôcky
- v prípade ťažkej poruchy možno od predmetu oslobodiť
- preferovať ústny prejav

Matematika

- slovné úlohy riešiť po spoločnom prečítaní, s pomocou učiteľa
- obmedziť riešenie geometrických úloh zadaných širšími slovnými inštrukciami

V ostatných predmetoch obmedziť hlasné čítanie.

DYSORTOGRAFIA

Slovenský jazyk a literatúra

- preferovať ústne skúšanie,
- nehodnotiť, čo žiak nestihol,
- používať zjednodušené prehľady gramatických pravidiel,
- pri osvojovaní a upevňovaní gramatických pravidiel dôsledne uplatňovať názor,
- do osvojovania zapojiť čo najviac zmyslových analyzátorov,
- namiesto diktátu preferovať doplňovacie cvičenia, opisy, prepisy,
- diktát písať po predchádzajúcej domácej príprave,
- skrátiť podobu diktátu,
- chyby v diktáte neopravovať červenou farbou, vhodná je zelená,
- zviazať pravopisný zošit a naučiť sa s ním pracovať,
- neklasifikovať nedostatočné práce,
- pri písanom prejave používať tabuľku,
- kontrolné práce predkladať predtlačené,
- slohové práce zadávať v kratšom rozsahu.

Cudzí jazyk

- písať len časť cvičení,
- znalosť slovíčok overovať prevažne slovne,
- využívať slovné hodnotenie.

Matematika

- nevypisovať zadanie slovných úloh,
- kontrolné práce predkladať predtlačené,
- nehodnotiť kvantitu,
- využívať pravidlo – lepšie je príklad vidieť ako diktovať,
- poskytovať viacej času pri limitovanej práci,
- využívať prácu pri tabuli s individuálnym dohľadom,
- umožniť prácu s názorom,
- využívať stieracie a zmazateľné tabuľky.

Ostatné vyučovacie predmety

- nepísať písomné poznámky, iba skrátené, heslovité verzie,
- namiesto písomnej úlohy zadávať prípravu aktuality,
- preferovať ústne skúšanie, testy,
- v zošitoch hodnotiť obsahovú stránku textu, nie úpravu.

2.6 Inkluzívne vzdelávanie

Základná škola Ľudovíta Štúra, Komenského 1/A, 900 01 Modra

Cieľom inkluzívneho vzdelávania nie je odstrániť rozdiely medzi žiakmi, ale umožniť všetkým žiakom rozvíjať svoje schopnosti v maximálnej možnej miere spoločne s ostatnými deťmi.

Na procese inklúzie v našej škole sa podieľajú:

Meno	Funkcia	Cieľ a komunikácia
Mgr. Stanislava Menčlová	školský poradca	Komunikuje s rodičmi o výchovných problémoch znevýhodnených žiakov, konzultuje profesijnú orientáciu týchto žiakov.
Mgr. Anna Gernátová	koordinátorka prevencie drogových závislostí	Vytvára v škole priestor pri riešení problémov žiakov a atmosféru podporujúcu individualitu dieťaťa. Monitoruje, koordinuje a metodicky usmerňuje protidrogovú výchovu na škole, spolupracuje s vedením školy a triednymi učiteľmi.
Mgr. Ľubomíra Zigová	školská špeciálna pedagogička	Identifikuje potreby žiakov, vytvára odbornú podporu a následnú pomoc a riešenie individuálnych problémov dieťaťa. Komunikuje s triednymi učiteľmi a asistentkami učiteľov.
Mgr. Jana Valentovičová	školská logopedička	
Ing. Mária Macháčková	asistentky učiteľa	Individuálnym prístupom pomáhajú v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu žiakom, ktorí majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Títo žiaci môžu byť integrovaní do bežnej školy a môžu sa vzdelávať v hlavnom prúde vzdelávacieho procesu. Komunikujú s triednymi učiteľmi a školskou špeciálnou pedagogičkou.
Jana Kráčová		
Katarína Petrášová		
Zuzana Karlíková		
Mgr. Tatiana Chačlariáni		

2.7 PRIEREZOVÉ TÉMY

Rýchlo sa meníaca realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dianím v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces

utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov⁵ alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami.

Vo vzdelávaní majú **prierezový charakter** nasledujúce témy:

1. Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

2. Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti

medziľudských vzťahov;

- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

3. Globálne vzdelávanie, environmentálna výchova a vzdelávanie k trvalo udržateľnému rozvoju

Globálne vzdelávanie, environmentálna výchova a vzdelávanie k trvalo udržateľnému rozvoju sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

4. Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

5. Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii Multikultúrnej výchovy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

6. Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu⁷. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesualnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

7. Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);

- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

8. Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy Ochrana života a zdravia je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – Deň ochrany života a zdravia, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva. Na druhom stupni dvakrát ročne v rozsahu 5 vyučovacích hodín.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

9. Tvorba projektov a prezentačné zručnosti

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Prierezová téma Tvorba projektu a prezentačné zručnosti spája jednotlivé kompetencie, ktoré rozvíjame u žiakov – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. Obsah je zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch a v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy. Žiaci sa učia prezentovať svoju prácu písomne, verbálne, ale aj s použitím informačno-komunikačných technológií. Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu overiť ju a pod.

Cieľom vzdelávania bude: žiak dokáže vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, napláňovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom

výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu. Prierezová téma má uplatnenie vo všetkých predmetoch v priebehu celého školského roka, žiak môže prezentovať nielen svoje vedomosti ale aj manuálne zručnosti.

10. Globálne vzdelávanie, environmentálna výchova a vzdelávanie k trvalo udržateľnému rozvoju

S environmentálnou problematikou sa deti začínajú oboznamovať už v predškolskom veku. V základnej škole nadväzujú na nadobudnuté vedomosti z predprimárneho vzdelávania.

V problematike trvalej udržateľnosti sú žiaci počas výchovno-vzdelávacieho procesu vedení k pochopeniu, rozvíjaniu a formovaniu správania sa a vlastnej spoločenskej zodpovednosti nielen k životnému prostrediu, ale aj k zdravému spôsobu života, uvedomelej spotrebe, uvedomeniu si dôležitosti zhodnocovania odpadov alebo využívania obnoviteľných zdrojov energie, teda upriamovaním pozornosti na pochopenie globálnej previazanosti udalostí, vývoja i problémov na miestnej, regionálnej, národnej i medzinárodnej úrovni.

Komplexnú výchovu v tejto oblasti v našej škole zabezpečujú rôzne formy, metódy a prostriedky činnosti ako efektívne projektové vyučovanie, súťaže, besedy, výstavy, cvičenia, tvorivé dielne, zapájanie sa do rôznych environmentálnych aktivít a akcií (zber papiera, plastov, separovanie odpadu, brigády), programov a projektov, akými sú napr. Deň Zeme, Svetový deň zdravia, či Zelená škola.

PRIEREZOVÉ TÉMY BUDÚ REALIZOVANÉ:

1. Prierezové témy ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov.
2. Prierezové témy formou projektov, seminárov, vyučovacích blokov.

2.8 IMPLEMENTÁCIA NÁRODNÉHO PROGRAMU FINANČNEJ GRAMOTNOSTI

1. Charakteristika

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Táto schopnosť je podmienená vekom, rodinou, kultúrou a umožňuje jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a meniace sa ekonomické prostredie. Ako ucelený systém výchovy a vzdelávania žiakov sa uplatňuje i v jednotlivých vyučovacích predmetoch školy. Národný štandard finančnej gramotnosti naznačuje akými poznatkami, zručnosťami a skúsenosťami musia pedagogickí zamestnanci a žiaci disponovať, aby mohli nepretržite rozširovať svoje vedomosti o osobných financiách podľa toho, ako sa budú meniť ich zodpovednosti a príležitosti.

Pri uplatňovaní jednotlivých tém a kompetencií finančnej gramotnosti je zachovávaný vzťah k základnému rámcu finančnej gramotnosti ako celospoločenskej osvety a tieto sú riešené vo vzťahu:

- k fungovaniu jednotlivca, domácností a podnikov v ekonomickej sfére,
- k pochopeniu otázky bohatstva a chudoby,
- k hodnotovej orientácii k peniazom,

- k modelom zabezpečenia jednotlivca a domácností peniazmi,
- k osobným a rodinným modelom zabezpečenia životných potrieb
- ku vzdelávaniu angažovaných a zodpovedných občanov
- k zvýšeniu tvorivosti a inovácií v existujúcich organizáciách
- k rozvoju vedomostí a ambícií založiť podniky a nové pracovné miesta
- k vytvoreniu udržateľného rastu a kultúrneho, sociálneho a ekonomického rozvoja
- k poskytovaniu príležitosti a nástrojov pre jednotlivcov utvárať svoj vlastný život.

V rámci jednotlivých vyučovacích hodín sa učitelia budú snažiť sprostredkovať žiakom základné poznatky, rozvíjať v nich zručnosti a skúsenosti z oblasti finančnej gramotnosti. Žiaci budú vedení k tomu, aby vedeli posúdiť význam trvalých životných hodnôt, zvážiť vplyv peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanoviť životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb, aby vedeli používať spoľahlivé informácie a rozhodovacie procesy pri osobných financiách, rozumeli a orientovali sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny, vedeli vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu, v rámci možností dokázali organizovať osobné financie a používali rozpočet na riadenie hotovosti, orientovali sa v problematike udržania výhodnosti, požičiavania za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu, vedeli aplikovať rôzne finančné stratégie (veku primerané), ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi, používajú primerané stratégie riadenia rizík.

2. Ciele

Ciele finančnej gramotnosti budú napĺňané aplikáciou vhodných metód a foriem práce – práca s informačnými zdrojmi, diskusie, tvorba projektov, problémové metódy, situačné a rolové hry, besedy, pojmové mapy, ... Žiaci budú zoznamovaní s ekonomickými problémami spoločnosti a aktívne zapájaní do práce na hodine. Počas jednotlivých vyučovacích hodín budú žiaci vedení k hospodárnemu zaobchádzaniu s osobnými vecami, k hospodárnemu zaobchádzaniu s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej. Žiaci sa riešiť úlohy a problémy, s ktorými sa môžu stretnúť v praxi.

Žiak získa schopnosť:

- definovať osobné životné potreby, ktoré vedú k poznaniu možností ako tieto potreby uspokojiť a získať určitú životnú úroveň
- rozpoznať možnosti/nástroje hospodárskeho zabezpečenia rozpočtu domácnosti
- porovnať skúsenosti získané na modelovom hospodárení so svojimi reálnymi skúsenosťami z osobného života
- orientovať sa v systéme existencie, obehu a ochrany peňazí, logicky a kriticky myslieť
- argumentovať a komunikovať a spolupracovať pri riešení problému
- tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla
- schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich
- používať IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií
- sústrediť sa na podstatu riešeného problému, rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa, s racionálnym a samostatným prístupom k učeniu sa

- upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti – samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, systematickosť pri riešení úloh, sebazvedľávanie

3. Štandard finančnej gramotnosti

Stupeň dosiahnutého vzdelania:

- **Úroveň 1**- primárne vzdelávanie – 1. stupeň ZŠ (1. – 4. ročník základných škôl)
- **Úroveň 2** - nižšie stredné vzdelanie – 2. stupeň ZŠ (5. – 9. ročník základných škôl)

4. Témy finančnej gramotnosti

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov
2. Plánovanie, príjem a práca
3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov
4. Úver a dlh
5. Sporenie a investovanie
6. Riadenie rizika a poistenie

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Celková kompetencia: Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach. Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolanej osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Úroveň 2: Vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných údajov. Zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných údajov. Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia, klient).

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov. Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné). Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.

Úroveň 2: Vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu.

Uviesť príklady klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík. Uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov).

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančným trhom. Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť význam ochrany vkladov v SR. Vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi.

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí. Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním.

Úroveň 2: Identifikovať korupčné správanie. Identifikovať podvodné správanie. Uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov.

2. Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia: Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu
Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť daňový a odvodový systém

Čiastková kompetencia 4: Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov. Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Úroveň 2: Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá). Charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán. Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Úroveň 2: Vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory). Zostaviť rozpočet domácnosti. Zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby. Charakterizovať typy rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť daňový a odvodový systém. Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.

Čiastková kompetencia 4: Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania. Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi. Navrhnuť vlastný projekt a individuálne aj tímovo pracovať na jeho realizácii.

3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia: Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské

potreby

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Čiastková kompetencia 4: Popísať používanie rôznych metód platenia

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby. Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Úroveň 2: Vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou). Vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov. Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Úroveň 2: Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority. Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky. Opísať základné typy bankových produktov.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe. Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Úroveň 2: Opísať spôsoby rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov. Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia
Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí. Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Úroveň 2: Opísať moderné spôsoby platenia. Rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné). Opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene. Porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak).

4. Úver a dlh

Celková kompetencia: Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Čiastková kompetencia 2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebiteľských úverov

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov. Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu.

Úroveň 2: Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty. Aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie. Analyzovať možnosti získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a dôvody a riziká nákupov na úver.

Čiastková kompetencia 2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom. Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.

Úroveň 2: Uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov. Vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť. Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Úroveň 2: Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov. Zhodnotiť význam úverovej histórie a budovanie pozitívnej úverovej histórie.

5. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia: Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť investičné alternatívy

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite. Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Úroveň 2: Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“. Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé ciele.

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť investičné alternatívy. Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Uviesť príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom. Uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti). Zdôvodniť výber zvoleného produktu pre investovanie voľných finančných prostriedkov.

6. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia: Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením

Čiastková kompetencia 3: Charakterizovať komerčné poistenie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Úroveň 2: Opísať spôsoby, akými sa dajú znížiť rôzne druhy rizík alebo ako sa im dá úplne vyhnúť. Vysvetliť podstatu a význam poistenia. Uviesť základné druhy

poistenia (životné a neživotné).

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením. Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť. Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Úroveň 2: Vysvetliť základný účel verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Čiastková kompetencia 3: Charakterizovať komerčné poistenie. Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel. Vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

Finančné vzdelávanie na primeranej úrovni realizujeme od začiatku povinnej školskej dochádzky, teda už v prvom ročníku základnej školy.

5. Formy uplatňovania finančnej gramotnosti

- Integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu vhodných vyučovacích predmetov a výchovného obsahu triednických hodín
- Svetový deň mlieka (30.9.2019)
- Svetový deň sporenia (31.10.2019)
- Zber papiera (máj 2020)
- Vianočná tržnica (december 2019)
- Projektový deň I. stupeň: Môj prvý nákup (apríl 2020)
- Svetový deň vody (22.3.2020)
- Beseda s odborníkom z finančnej sféry (školský rok 2019/2020)
- Projekty II. stupeň zamerané na medzipredmetové vzťahy:
  - Rodinný rozpočet (apríl 2020)
  - Ideme na dovolenku (školský rok 2019/2020)
  - Peniaze v reálnom živote (školský rok 2019/2020)

5.1 Integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu vhodných vyučovacích predmetov

5.1.1 Uplatňovanie finančnej gramotnosti v rámci primárneho vzdelávania

Už na 1. stupni sa žiaci stretávajú s peniazmi, napr. v podobe vreckového, dary od rodičov. Cieľom finančnej gramotnosti je učiť ich k hodnote peňazí, čo si za ne človek môže alebo nemôže kúpiť, ako s peniazmi hospodárne narábať. Je to základ toho, keď tieto deti budú dospelé, aby vedeli viesť svoje financie, dokázali s nimi rozumne hospodáriť a vedeli sa orientovať na finančnom trhu.

1. stupeň ZŠ

Žiak na 1. stupni získava informácie o finančnej gramotnosti primerane k veku, pričom sa získané vedomosti, zručnosti a hodnotové postoje rozširujú špirálovite

vzhľadom na obsah učiva a vek žiakov.

1. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

- pomenovať základné ľudské hodnoty – život, zdravie, rodina
- vytvoriť rebríček hodnôt
- pomenovať základné ľudské potreby – jedlo, šatstvo, veci osobnej potreby, hračky, peniaze, teplo, ...
- robiť zoznam životných potrieb v domácnosti, ktoré musia rodičia platiť zo mzdy
- posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny
- vymenovať vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti
- uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti, osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s učebnými pomôckami, školskými potrebami a predmetmi
- poznať hodnotu zariadení, s ktorými žiak pracuje a zaobchádzať s nimi šetrne – počítač, notebook, tablet, tlačiareň, interaktívna tabuľa, ...
- oboznámiť sa a naučiť sa rozlišovať peniaze a ich hodnotu
- bohatstvo a chudoba

2. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

- reklama, niekedy nepravdivá, zavádzajúca
- poznať základné práva spotrebiteľov
- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia – význam peňazí, priority tovaru
- slovo re-KLAM-a – nie všetko, čo sa v nej uvádza je pravda
- kontrolovať osobné údaje a informácie – kľúč od domu, cenné veci v dome, ...
- urobiť zoznam želaní a potrieb a určiť poradie dôležitosti
- urobiť zoznam základných životných potrieb a premyslieť ich finančnú náročnosť (môžem si kúpiť len to, na čo mám peniaze)
- vedieť riešiť finančné situácie súvisiace s klamstvom, podvodom, nečestným správaním

Využitie v predmetoch: Matematika, Slovenský jazyk a literatúra, Cudzí jazyk, Prvouka, Prírodoveda, Vlastiveda, Etická výchova, Informatika, Náboženská výchova, Hudobná výchova, Telesná a športová výchova

3. Plánovanie, príjem a práca

- štúdium je prvým predpokladom pre získanie zamestnania
- vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a domácnosti k peniazom • vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny
- opísať príklady základných životných potrieb
- opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka
- poznať zmysel sporenia – napr. šetrenie do pokladničiek
- vlastné peniaze (vreckové), ako s nimi hospodáriť, čo si za ne môžem kúpiť, vytýčiť si cieľ, napr. kniha, školský výlet, bicykel, ...
- urobiť a viesť si osobný rozpočet príjem – výdavky (napr. príjem = pomoc v domácnosti)
- hra na obchod – čo si môžem kúpiť
- poznať cenové relácie v rôznych obchodoch

- zodpovedné rozhodovanie pri nákupe
- vedieť opísať za čo všetko rodičia v domácnosti platia – elektrina, voda, plyn, telefón, odpad, potraviny, ...
- poznať charitatívne organizácie – ako môžem pomôcť, význam, pozor na podvodníkov
- vedieť porovnať cestovanie z finančného hľadiska, vedieť si kúpiť cestovný lístok
- naučiť sa ako môžem ušetriť peniaze – požičiavanie kníh v knižnici, vyhľadávanie informácií na internete, posielanie e-mailov
- vedieť vyrobiť vlastnoručne darček pre blízku osobu, a tak ušetriť peniaze

Využitie v predmetoch: Matematika, Slovenský jazyk a literatúra, Cudzí jazyk, Prvouka, Prírodoveda, Vlastiveda, Informatika, Etická výchova, Pracovné vyučovanie

4. Úver a dlh

- opísať situácie, kedy človek nakupuje predmety a kedy si požičiava peniaze, popísať dôsledky oboch možností
- požičiavanie osobných vecí spolužiakom
- vedieť reagovať v prípade nezodpovedného človeka, čo sa môže stať pri požičiavaní

Využitie v predmetoch: Matematika, Slovenský jazyk a literatúra, Cudzí jazyk, Prvouka, Prírodoveda, Vlastiveda, Etická výchova, Informatika, Náboženská výchova, Hudobná výchova, Telesná a športová výchova

5. Sporenie a investovanie

- vedieť akú úlohu plní banka
- poznať zmysel sporenia

Využitie v predmetoch: Matematika, Etická výchova

6. Riadenie rizika a poistenie

- poznať pojem riziko na úrovni nedbanlivého narábania s peniazmi (zadĺženie sa v dôsledku väčších výdavkov ako príjmov, vreckové na týždeň si miniem za dva dni a potom si požičiam do kamaráta)
- poistenie a jeho význam v prípade školského výletu alebo exkurzie

Využitie v predmetoch: Matematika, Telesná a športová výchova, Informatika

5.1.2 Uplatňovanie finančnej gramotnosti v rámci nižšieho stredného vzdelávania

Finančné vzdelávanie na 2. stupni základnej školy nadväzuje na finančné vzdelávanie na 1. stupni základnej školy.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: slovenský jazyk a literatúra

5. ročník E-mail, sms, plagát, inzerát, reklama

6. ročník Interview, reklama, diskusia – argument a protiargument

7. ročník Plagát, inzerát, reklama – prezentácia, diskusia

8. ročník Aká je budúcnosť plastov? Diskusia, diskusný príspevok, vlastný názor. Tri

želania – rozprávanie.

9. ročník Príslovkové určenie – Kde, Kedy, Ako a Prečo vznikli peniaze? Poštový peňažný poukaz. Úradný list, úradný životopis, objednávka, reklamácia, sťažnosť, žiadosť.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: anglický jazyk

5. ročník Číslovky od 0 – do 100. Môj svet. Rodina a priatelia. Čas. Ľudia.

6. ročník Radové číslovky – dátum. Moja rodina, moja škola. Náš školský výlet. Naše prázdniny. Riešenie problémov: Jedálny lístok. Televízne programy.

7. ročník Jedlo. V obchode. Porovnávanie cien: Môj život. Moja rodina. Ako pomáham doma – nakupovanie, vreckové.

8. ročník Londýn, anglická libra, zmenáreň. Porovnávanie cien tovarov.

9. ročník Svet práce. Brigády, zárobky, skúsenosti z brigád, vreckové. Zamestnanie, kariéra.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: nemecký jazyk

7. ročník Rodina

8. ročník Oslavujeme.

9. ročník Osobnostný portrét.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: matematika

5. ročník Tvoriť úlohy z praxe - slovné úlohy spojené s obchodovaním, porovnávaním cien tovaru, výdajmi v domácnosti, ... Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie (primerané veku) pri nákupe.

6. ročník Vedieť uviesť príklady použitia desatinných čísel v bežnom živote – ceny tovaru v eurách. Riešiť slovné úlohy – nákup, predaj, zľavy a akcie – sú skutočne vždy výhodné?. Cena práce – mzda platená za hodinu / za počet vyrobených kusov (výkon). Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia. Možnosti získania peňazí na nákup pozemku, domu, bytu, záhrady s určitými rozmermi – úver, pôžička, sporenie,...

7. ročník Primerané slovné a podnetové úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva. Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť. Definovať daň a vysvetliť rozdiel medzi daňou z pridanej hodnoty a daňou z príjmu.

8. ročník Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti. Príjem = kladné číslo, výdavky = záporné číslo. Vedieť pripraviť rozpočet na plánovanie pravidelných výdavkov a úspor.

9. ročník Príklady na výpočty príjmov/výdavkov – nákup, predaj, práca a mzda.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: informatika

5. - 9. ročník Vedieť prezentovať svoj postoj k peniazom aktívnym podieľaním sa na spravovaní financií v rodine a osvojuje si, čo znamená žiť hospodárne. Informácie okolo nás – prezentácie, vytvorenie plagátu. Osvojovať si potrebu hospodárneho zaobchádzania s učebnými pomôckami a školskými potrebami a predmetmi v škole. Dokázať pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vedieť opísať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií. Vyhľadávanie informácií. Odhaliť bežné typy

spotrebiteľských podvodov, včítane on-line podvodov. Informačná spoločnosť – počítačová kriminalita, legálnosť programov, autorské práva. Identifikovať relevantné finančné informácie potrebné na prijatie rozhodnutia.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: fyzika

6. ročník Vedieť ohodnotiť vlastnú prácu a prácu druhých.

7. ročník Vedieť riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet ceny za spotrebné teplo. Vedieť získať informácie o energetickej hodnote a rôznych cenách základných potravín.

8. ročník Vedieť si uvedomiť aj finančnú hodnotu okuliarov pri odstraňovaní chýb oka. Vedieť aplikovať vzťah na výpočet práce a cenu práce v úlohách. Dokáže zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie aj z finančného hľadiska.

9. ročník Chápať cenové rozdiely medzi elektrickými spotrebičmi podľa výšky spotreby elektrickej energie. Iné zdroje energie.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: chémia

7. ročník Chemická výroba – Poznať hodnotu vecí ako výsledku práce. Pomenovať základné ľudské potreby. Prírodné suroviny (potreba separácie odpadov, recyklácie). Metódy oddeľovania zložiek zmesi – Čistenie odpadových vôd, destilácia. Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca (Horenie látok so vzdušným kyslíkom). Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny (Hasenie horiacich látok).

8. ročník Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia (pH roztokov). Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti. Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby (Alkalické kovy – biogénne prvky, potravinové zdroje).

9. ročník Zdroje uhľovodíkov – ropa, zemný plyn, uhlie a ich vplyv na životné prostredie. Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu. Kyslíkaté deriváty – alkoholy – Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Prírodné látky – cukry, tuky, bielkoviny. Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti. Vedieť uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: biológia

5. ročník Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, šetriť drevo, recyklovať odpad. Šetriť vodu, využívanie alternatívnych zdrojov energie.

6. ročník Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, využívanie alternatívnych zdrojov energie. Porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu.

7. ročník Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík. Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby. Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody,

úrazového a životného poistenia.

8. - 9. ročník Osvojiť si čo znamená žiť hospodárne. Šetriť prírodné zdroje, fosílné palivá a nerastné suroviny (znižovanie nákladov na energie = úspora financií v domácnosti). Využívanie alternatívnych zdrojov energie.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: dejepis

5. ročník Čo potrebujeme vedieť pri prechádzke časom. Písomné historické pramene. Kde sme bývali v minulosti a kde bývame dnes. Ako si človek vytváral rodinu. Práca – trest alebo radosť. Detská práca. Prvé knihy. Médiá. Keď zlyhá komunikácia.

6. ročník Doba bronzová, medená, železná. Civilizácie starého orientu. Grécka kultúra. Rímska ríša, dôsledky jej rozpadu. Ako sa žilo v stredoveku.

7. ročník Slovania, Veľká Morava, Slováci v Uhorskom kráľovstve – banské mestá, Kremnica, mincovňa, dukát. Humanizmus a renesancia, výroba kníh. Gotika, objavné plavby, zlato, dobyvatelia. Dôsledky zámorských objavov – hospodárske zmeny. Habsburská monarchia – osvietenenské reformy.

8. - 9. ročník Priemyselná revolúcia. Osvietenstvo. Slováci a revolučný rok 1848/49. Modernizácia a industrializácia. Matica slovenská. Vyst'ahovalectvo. Prvá svetová vojna. Dôsledky rozpadu Rakúsko - Uhorska. Vznik ČS.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: geografia

5. ročník Opísať možnosti finančnej pomoci pri živelných pohromách a katastrofách. Financovanie opráv pamiatok UNESCO.

6. ročník Vedieť posúdiť pojmy bohatstvo a chudoba, environmentálne problémy, rozdiely. Posúdiť problematiku bohatstva a chudoby v štátoch Afriky. Posúdiť problematiku bohatstva a chudoby v štátoch Ázie (kasty) v súvislosti s hospodárskymi aktivitami človeka.

7. ročník Posúdiť problematiku financovania pamiatok UNESCO. Bankovníctvo. Finančná zodpovednosť, banky (dlhy, úspory), problematika pôžičiek z EB. Európska únia. Vedieť posúdiť rozdiely v hospodárskej úrovni krajín EÚ.

8. ročník Slovensko – vedieť posúdiť problematiku bohatstva a chudoby, vyst'ahovalectva. Hospodárska kríza. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi v súvislosti s cestovným ruchom.

9. ročník Vedieť posúdiť pojmy bohatstvo a chudoba, environmentálne problémy, rozdiely. Posúdiť problematiku bohatstva a chudoby v štátoch Austrália a Oceánia. Posúdiť problematiku bohatstva a chudoby v štátoch Ameriky (Latinská Amerika, banánové republiky) v súvislosti s hospodárskymi aktivitami človeka.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: občianska náuka

6. ročník Moja škola. Život v minulosti a dnes.

7. ročník Usporiadanie ľudskej spoločnosti. Prečo sú vo svete vojny. Základné ľudské práva a slobody. Participácia v širšom spoločenskom prostredí – dobrovoľníctvo.

8. ročník Občianske práva – ochrana spotrebiteľov. Štát a právo. Rodinné právo. Trestné právo. Rovnaký prístup ku všetkým deťom. Právo na vzdelanie a hru. Práva menšín.

9. ročník Základné ekonomické otázky. Typy ekonomík. Trhový mechanizmus. Ako sa stať podnikateľom. Spotreba a spotrebiteľ. Peniaze a funkcia peňazí. Banky a sporiteľne. Poisťovne. Produkty a služby bánk. Sporenie. Druhy sporenia. Euro v SR. Osobné financie. Hospodárenie v domácnosti. Štátny rozpočet. Dane a daňová sústava. Ochrana spotrebiteľa. Vplyv reklamy na spotrebiteľov. Práva spotrebiteľa v EU.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: etická výchova

5. ročník Riešenie problémov – drogy, choroby, znečisťovanie životného prostredia. Radosť a vďačnosť, aký je môj svet. Vzťah k starým, chorým, postihnutým ľuďom.

6. ročník Drogová závislosť, hazardné hry. Hľadám svoj vzor. Pozitívne vzory v každodennom živote. Pozitívne vzory správania v histórii a literatúre. Hodnoty priateľstva, čo môžem urobiť pre druhých.

7. ročník Ako čeliť manipulácii a tlaku. Etické hodnoty vzťahu k vlastnej rodine. Dobré meno a pravda ako etické hodnoty. Pravidlá hry práva a povinnosti v rodine.

8. ročník Ochrana života a starostlivosť ozdravie. Škodlivosť fajčenia, alkoholu, drog,... Ekonomické hodnoty a etika.

9. ročník Plánovanie svojej budúcnosti. Vedieť povedať nie, sebaovládanie. Hracie automaty, nadmerné sledovanie televízie, počítačové hry. Masmediálne vplyvy. Ochrana pred vplyvom siekt.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: etická výchova

7. ročník Aranžovanie kvetov, pestovanie rastlín, podnikateľské aktivity s rastlinami – práca, peniaze, bohatstvo, chudoba

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: technika

5. – 9. ročník Remeselná výroba, výrobok. Želania, potreby, peniaze. Peniaze a práca. Rozpočet. Priemysel na Slovensku. Dopravné prostriedky. Elektronika – pojem ľudská práca, životné potreby, hodnoty, jednotlivec v ekonomickej oblasti, finančná zodpovednosť, mzda.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: hudobná výchova

5. ročník Slovenská populárna hudba.

6. ročník W. A. Mozart. Opera, opereta, balet.

7. ročník Hviezdy rokovej hudby. Hudba na internete.

8. ročník Skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov. Muzikál

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: výtvarná výchova

5. ročník Podnety architektúry. Podnety tradičných remesiel.

6. ročník Podnety tradičných remesiel. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta.

7. ročník Výtvarná príprava filmu, videa. Návrh úžitkového predmetu.

8. ročník Odievanie. Umenie v galérii, výstavy. Súčasné umenie, dizajn, architektúra, interiér/exteriér. Reklama.

9. ročník Moderné umenie. Rôzne druhy médií. Úprava zovňajšku. Tradičné remeslá.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: výchova umením

8. ročník Hudobné charaktery a portréty. Fotografický portrét spolužiaka. Architektúra, architektonický návrh a model „Môj dom snov“. Telový dizajn, úprava tváre, účesu, doplnky.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete: telesná a športová výchova

5.-9. ročník Úrazové poistenie. Financovanie školských športových súťaží. LVVK. Plavecký výcvik.

5.2 Svetový deň mlieka (30. septembra)

Téma: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Kompetencie: prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutie uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom

- vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia
- vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu

5.3 Svetový deň sporenia (31. október)

Téma: plánovanie, príjem a práca. Sporenie a investovanie. Riadenie rizika a poistenie.

Kompetencie: poznať zmysel sporenia – mať záujem si niečo kúpiť alebo si tvoriť stabilnú finančnú rezervu (šetrenie do pokladničiek)

- poznať význam sporenia pre domácnosť, vedieť vytvoriť rodinný rozpočet
- vedieť vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov (opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky na týždeň – mýňanie, sporenie a spoluúčasť)

Žiaci 1. stupňa si prečítajú rozprávku o troch grošoch; následne sa o nej porozprávajú – kde všade odchádzajú zarobené peniaze, kto bol v rozprávke bohatý a kto chudobný. Žiaci sa pokúsia sformulovať stručné a výstižné ponaučenie, ktoré vyplýva z daného príbehu. Žiaci si vypracujú týždenný denník svojich osobných príjmov, výdavkov a investícií. Diskusia v rámci triednických hodín o výhodách sporenia.

5.4 Zber papiera (máj)

Téma: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov. Plánovanie, príjem a práca. Sporenie a investovanie.

Kompetencie: porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny

- vedieť zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb
- vedieť identifikovať zdroje osobných príjmov
- poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti, inšpirované úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov - vedieť vyhodnotiť vzťah práca a osobný príjem

Žiaci zbierajú starý papier a odovzdávajú do školy. Po ukončení zberu sa papier

speňaží v zberných surovinách. Za získané peniaze sa zakúpia učebné a didaktické pomôcky na výchovno-vyučovací proces.

Zber papiera a investície zo zberu verejne vyhodnotí žiacka školská rada (ďalej „ŽŠR“).

5.5 Vianočná tržnica z príležitosti Dňa ľudských práv (december)

Téma: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov. Plánovanie, príjem a práca. Sporenie a investovanie. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov.

Kompetencie: prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia

- vedieť uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov
- schopnosť plánovať a vytvoriť rozpočet, získať zručnosti, vďaka ktorým vie, ako môže využiť svoje zdroje
- vedieť prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov
- identifikovať zdroje osobných príjmov
- vedieť uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe
- zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu
- schopnosť efektívne spolupracovať v tíme, komunikácia (žiak pozná a využíva výhody spolupráce, uvedomuje si svoju mieru zodpovednosti pri plnení spoločne vytýčených cieľov, vie vhodne komunikovať s rovesníkmi i dospelými, vie veku primerane triediť informácie a správne ich použiť)

5.6 Finančná gramotnosť v praxi

Téma: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov. Plánovanie, príjem a práca. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov. Sporenie a investovanie. Riadenie rizika a poistenie. Úver a dlh.

a/ Finančná gramotnosť v praxi 1. - 4. ročníka

Kompetencie: schopnosť plánovať a vytvoriť rozpočet (zaobchádzanie s vreckovým)

- naučiť sa plánovať (šetrenie na bicykel, školský výlet)
- zmysel sporenia (význam pokladničky)
- poznať systém cenových relácií v rôznych obchodoch, zodpovedné rozhodovanie pri nákupe (exkurzia do obchodu)
- naučiť sa viesť osobný rozpočet – príjem/výdaj (príjem = drobné práce v domácnosti)

b/ Finančná gramotnosť v praxi 5. - 9. ročníka a beseda s odborníkom z finančnej praxe

Kompetencie: schopnosť plánovať a vytvoriť osobný rozpočet

- zodpovednosť za svoje osobné finančné rozhodnutia
- ako sa stať finančne zodpovedným dospelým človekom
- schopnosť efektívne spolupracovať v tíme
- uvedomiť si zmysel sporenia, úlohy bánk
- poznať pojem riziko na úrovni nedbanlivého narábania s peniazmi
- poznať význam poistenia v prípade výletu, exkurzie
- poznať a vedieť vysvetliť pojmy: úver, príjem, výdavok rozpočet, bankové produkty, poistenie, sporenie, mzdový fond

Téma: Ak chceme poznať súčasnosť, mali by sme sa zaujímať o históriu. Preto sa

dozvieme niečo o histórii peňazí, bánk a bankových produktov. Banky sú ešte stále najobľúbenejším miestom na ukladanie peňazí, bankovým produktom je venované vzdelávanie v podobe besedy s odborníkom. Zoznámime sa s ich úlohou, službami a produktmi, počínajúc vkladmi, cez úvery až po špecializované produkty pre mladých. Na finančnom trhu je stále viac zaujímavých produktov, medzi ktorými si musíme vedieť vybrať tie najvhodnejšie v našej situácii.

Predmety: etická výchova, občianska náuka, slovenská jazyk a literatúra, dejepis, geografia, matematika, telesná a športová výchova

5.7 Svetový deň vody (22. marec)

Téma: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov.

Kompetencie: zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia

- vplyv reklamy na spotrebiteľa
- uvedomiť si hodnotu výrobkov
- naučiť sa prijímať finančne výhodné nákupné rozhodnutia

Žiaci 1. stupňa pomocou pracovného listu, ktorý znázorňuje ľudí v bežných denných situáciách, ktoré súvisia s vodou, hľadajú rôzne spôsoby, ako sa aj oni sami môžu zapojiť a ušetriť nejednu kvapku tejto vzácnej tekutiny a ušetriť financie domácnosti.

Okrúhly stôl: diskusia žiakov 2. stupňa o hospodárnom využívaní vody v domácnosti

Cieľ: motivovanie k ochrane vody a jej šetreniu

5.8 Beseda s odborníkom banky

Téma: Plánovanie a hospodárenie s peniazmi. Vysvetliť daňový a odvodový systém.

Kompetencie: poznať rozdiel medzi daňou z pridanej hodnoty a daňou z príjmu

- vedieť uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní
- schopnosť použiť internetovú kalkulačku na výpočet výšky čistej mzdy

Žiaci ročníkov 1. – .9 absolvujú besedu s odborníkom banky zameraným na využívanie finančných zdrojov v domácnosti.

5.9 Projekty

Môj prvý nákup – projekt 1. stupeň

Téma: Plánovanie, príjem, práca. Sporenie a investovanie. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov.

JA Slovensko – program FGR – nadštandardné podnikateľské, ekonomické a finančné vzdelávanie žiakov 1. 2. stupňa ZŠ

1. Môj prvý nákup

Cieľové skupiny: žiaci 1. až 4. ročníka, učitelia, rodičia, ktorí sa spolu so svojimi deťmi podieľajú na vypracovaní úloh

Cieľ programu: naučiť žiakov orientovať sa v základných pojmoch z oblasti finančnej gramotnosti a osvojiť si základné zručnosti pre efektívne riadenie a plánovanie svojej finančnej budúcnosti.

2. Rodinný rozpočet

Cieľové skupiny: 5. ročník

Cieľ programu: poskytnúť žiakom praktické informácie o organizácii a fungovaní

rodinného rozpočtu

3. Ideme na dovolenku

Cieľová skupina : 6. ročník

Cieľ programu: poskytnúť žiakom informácie o prepočte eura s využitím kurzových lístkov

4. Peniaze v reálnom živote

Cieľová skupina: 7. ročník – 9. ročník

Cieľ programu: naučiť žiakov orientovať sa v základných pojmoch: pôžička, úver, hypotéka, poistenie ..... so zameraním na efektívne plánovanie a využívanie peňazí v reálnom živote a poznať pojem riziko na úrovni nedbanlivého narábania s peniazmi

6. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov
2. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov
3. Autoevalvácia školy

6.1 Pravidlá pre hodnotenie žiakov

Dôležitou a neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu na základnej škole je hodnotenie a klasifikácia žiakov. Hodnotenie žiakov má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku ovláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte rezervy. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť i návod, ako má žiak postupovať, aby pretrvávajúce nedostatky odstránil.

Hodnotenie nesmie byť zamerané primárne na porovnávanie žiaka s jeho spolužiakmi, malo by sa sústrediť i na individuálny pokrok každého žiaka, na hodnotenie naplnenia vopred stanovených požiadaviek. Súčasťou hodnotenia žiaka v škole je i hodnotenie jeho správania a prejavu. V konečnom dôsledku však hodnotenie nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti a sebadôvery žiaka.

Jedným z hlavných cieľov pedagogickej činnosti by sa malo stať posilňovanie vnútornej motivácie, ktorá je podporovaná žiakovým sebahodnotením. Je nevyhnutné, aby žiaci vopred poznali výučbové ciele pre daný ročník.

Spôsoby hodnotenia žiakov

- klasifikácia
- slovné hodnotenie

Kritériá a zásady hodnotenia žiakov sú spracované podľa metodického pokynu č. 22/2011.

Pri hodnotení výsledkov vzdelávania sa posudzuje predovšetkým:

- úroveň dosiahnutých výsledkov vzdelávania – výstupy a spôsobilosti,
- usilovnosť žiaka a jeho prístup ku vzdelávaniu i v súvislostiach, ktoré ovplyvňujú jeho výkon,

- ucelenosť, presnosť a trvalosť osvojenia, kvalita a rozsah,
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh,
- schopnosť nachádzať, triediť a interpretovať informácie,
- kvalita myslenia, najmä jeho samostatnosť, tvorivosť a originalita,
- presnosť, výstižnosť a odborná i jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu,
- osvojenie si účinných postupov samostatného štúdia,
- osvojenie si zručnosti účinne spolupracovať.

Získavanie podkladov na hodnotenie a klasifikáciu

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové) a didaktickými testami,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultáciami s ostatnými učiteľmi a podľa potreby s pracovníkmi pedagogicko-psychologických poradní a zdravotníckych služieb, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
- rozhovormi so žiakom a zákonnými zástupcami žiaka.

6.2 Hodnotenie žiakov

Žiaci 1. - 9. ročníka ZŠ sa hodnotia slovne a klasifikujú. Správanie žiakov 1. - 9. ročníka sa hodnotí na vysvedčení stupňami:

- 1 – veľmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – menej uspokojivé
- 4 – neuspokojivé

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

V 1. - 9. ročníku sa povinne klasifikujú všetky predmety okrem predmetov etická výchova a náboženstvo.

Postup pri hodnotení klasifikáciou

Pri klasifikácii výsledkov vo vyučovacích predmetoch sa v súlade s požiadavkami učebných osnov hodnotí:

- celistvosť, presnosť, trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí a vzťahov,
- kvalita a rozsah získaných zručností vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti,
- schopnosť zaujať stanovisko a uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení prírodných a spoločenských javov a zákonitostí,
- schopnosť využívať a zovšeobecňovať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach,
- kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,
- presnosť, výstižnosť, odborná a jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu,
- kvalita výsledkov činnosti,
- osvojenie účinných metód samostatného štúdia.

Výchovno-vzdelávacie výsledky sa klasifikujú podľa týchto požiadaviek:

(1) Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných

činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Postup pri slovnom hodnotení

Rozsah a štruktúra slovného hodnotenia jednotlivých predmetov, priebežného i súhrnného, je v právomoci učiteľa. Obsah slovného hodnotenia by sa mal sústrediť najmä na pozitívnu motiváciu žiaka, súčasne však musí byť objektívne a dostatočne kritické. Slovné hodnotenie musí obsahovať konkrétne vyjadrenie toho, čo žiak v danom vyučovacom predmete zvládol a v akej kvalite. Malo by obsahovať tiež ďalší postup rozvoja žiaka so zreteľom na jeho individuálne schopnosti a usilovnosť.

Obsah a formu slovného hodnotenia ovplyvňuje charakter jednotlivých vyučovacích predmetov.

V predmetoch s prevahou praktického a výchovného zamerania bude v súlade s požiadavkami učebných osnov slovné hodnotené:

- stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu,
- osvojenie si potrebných vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivá aplikácia,
- kvalita prejavu a výsledkov činnosti,
- vzťah žiaka k činnostiam a záujem o ne,
- rozvoj estetického vedomia, vzťah k umeniu,
- všeobecná telesná zdatnosť a výkonnosť s prihliadnutím na somatotyp žiaka, jeho zdravotný stav a starostlivosť o vlastné zdravie,
- uplatňovanie naučených vedomostí a postupov v praxi,
- schopnosť spolupracovať s inými,
- schopnosť sebahodnotenia a hodnotenia iných,
- vzťah k práci,
- osvojenie si praktických zručností a návykov,

– miera morálneho a etického rozvoja žiaka.

(1) Celkové hodnotenie žiaka prvého ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- prospel (a),
- neprospel (a).

(2) Celkové hodnotenie žiaka druhého ročníka až deviateho ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- a) prospel (a) s vyznamenaním,
- b) prospel (a) veľmi dobre,
- c) prospel (a),
- d) neprospel(a).

(3) Pri vypisovaní pedagogickej dokumentácie (triedna kniha, triedny výkaz, katalógový list žiaka) sa môžu používať skratky uvedené v prílohe č. 1.

(4) Žiak prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá prospech horší ako chválibitný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je veľmi dobré; ak pri slovnom hodnotení ani v jednom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol dobré výsledky“ a jeho správanie je veľmi dobré.

(5) Žiak prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je veľmi dobré; ak pri slovnom hodnotení ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol uspokojivé výsledky“ a jeho správanie je veľmi dobré.

(6) Žiak prospel, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete; ak pri slovnom hodnotení ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nebol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

(7) Žiak neprospel, ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň nedostatočný; ak pri slovnom hodnotení z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške bol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

(8) Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete neklasifikovaný (nehodnotený), sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa alebo slovného hodnotenia slovo:

- a) absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
- b) neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval,
- c) neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takého žiaka je neprospel.

Postup pri hodnotení žiaka

Stupeň prospechu určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet.

Základná škola Ľudovíta Štúra, Komenského 1/A, 900 01 Modra

V predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určia stupeň prospechu žiaka za hodnotiace obdobie po vzájomnej dohode.

Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch hodnotí kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce počas celého obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Riaditeľ určí spôsob, akým budú triedni učители a vedenie školy informovaní o stave hodnotenia žiaka v triede, zabezpečí zjednotenie hodnotiacich kritérií u všetkých učiteľov školy.

Hodnotenie žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v súlade so Zásadami hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole, ktoré sú uvedené v Metodickom pokyne č. 22/2011, Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole v prílohe č. 2.

Prípady zaostávania prospechu žiakov a nedostatky v ich správaní prerokúva pedagogická rada v prvom polroku spravidla do 15. novembra a v druhom polroku do 15. apríla. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiaka bezprostredne preukázateľným spôsobom o tejto skutočnosti informuje zákonného zástupcu žiaka triedny učiteľ.

Pedagogická rada zameraná na hodnotenie žiakov za prvý polrok sa uskutoční najskôr 22. januára a za druhý polrok sa uskutoční najskôr 21. júna príslušného školského roka.

Na konci hodnotiaceho obdobia v termíne, ktorý určí riaditeľ, najneskôr však 24 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o hodnotení, zapíše triedny učiteľ do triedneho výkazu alebo katalógového listu žiaka stupne celkovej klasifikácie alebo slovného hodnotenia jednotlivých predmetov. Vyučujúci príslušného predmetu podpíšu hodnotenie v prednej časti katalógu a pripraví návrhy na opravné skúšky a hodnotenie žiakov v náhradnom termíne. Hodnotenie preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôže byť znížené na základe správania žiaka.

Triedny učiteľ a učители jednotlivých predmetov priebežne a preukázateľným spôsobom informujú zákonného zástupcu žiaka o prospechu a správaní žiaka. Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka, internetová žiacka knižka alebo iný informačný prostriedok.

Ak žiak prestupuje do inej školy, riaditeľ kmeňovej školy, ktorú žiak navštevoval, zašle záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené hodnotiace obdobie riaditeľovi školy, do ktorej žiak prestupuje. Tento záznam sa využije na hodnotenie žiaka. Ak žiak prestupuje do inej školy po 15. novembri alebo po 15. apríli, je záznam súčasne podkladom na celkové hodnotenie žiaka.

Žiak základnej školy, ktorý navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení, v diagnostickom centre alebo v liečebno-výchovnom zariadení (ďalej len „škola pri zariadení“), sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zariadení. Ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zariadení v tých predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskôr 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí.

Doklady o dosiahnutom stupni vzdelania sú s uvedením úrovne Slovenského kvalifikačného rámca/Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR /EKR) zverejnené na webovom sídle MŠVVVaŠ SR: <http://www.minedu.sk/prehľad-kvalifikacii-v-skkkr/>

1. stupeň základných škôl

Žiakom, ktorí úspešne absolvovali 1. – 3. ročník a žiakom, ktorí neúspešne absolvovali 4. ročník, sa od 1. septembra 2018 vydávajú vysvedčenia bez uvedenia úrovne Slovenského kvalifikačného rámca /Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR /EKR).

Žiakom, ktorí úspešne absolvovali 4. ročník, sa od 1. septembra 2018 na vysvedčení s doložkou uvedie označenie úrovne Slovenského kvalifikačného rámca/Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR /EKR): 1.

2. stupeň základných škôl

Žiakom, ktorí úspešne absolvovali 5.– 8. ročník a ktorí neúspešne absolvovali 9. ročník, sa v vydávajú vysvedčenia bez uvedenia úrovne Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR /EKR).

Žiakom, ktorí úspešne absolvovali 9. ročník sa na vysvedčení s doložkou uvedie označenie úrovne Slovenského kvalifikačného rámca/Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR /EKR): 2

Mimoriadne nadaný žiak môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

Deťom občanov Slovenskej republiky môže povoliť riaditeľ plniť povinnú školskú dochádzku vzdelávaním v školách mimo územia Slovenskej republiky, vzdelávaním v školách zriadených iným štátom na území Slovenskej republiky, individuálnym vzdelávaním v zahraničí. Na vysvedčení vydanom kmeňovou školou sa v doložke uvedie: „Žiak je na tomto vysvedčení hodnotený z predmetov, z ktorých nebol hodnotený na vysvedčení vydanom v školskom roku ... školou ... za ... ročník“.

Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu“. Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ...“. V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním.

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa v doložke na vysvedčení uvedie: „Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu“.

Čl. 5

Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne

(9) Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno žiaka hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie žiaka mohlo vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za hodnotenie žiaka zodpovedá príslušný vyučujúci predmetu.

(10) Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno hodnotiť žiaka na konci druhého polroka, riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta.

Čl. 6

Opravné skúšky

(11) Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky v slovnom hodnotení, alebo vyučovací predmet neabsolvoval a neprospeš, môže na základe rozhodnutia riaditeľa vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.

(12) Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý na konci druhého polroka je hodnotený neabsolvoval a neprospeš v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.

(13) Opravnú skúšku môže vykonať aj žiak, ktorého prospech na konci prvého polroka je nedostatočný najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov, ktoré sa vyučujú len v prvom polroku.

(14) Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy tak, aby sa opravné skúšky

a) podľa odseku 1 vykonali najneskôr do 31. augusta; žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať opravnú skúšku v určenom termíne, možno povoliť vykonanie opravnej skúšky najneskôr do 15. septembra a žiakovi, ktorý bol hodnotený podľa čl. 5 odseku 2, najneskôr do 15. októbra,

b) podľa odseku 3 vykonali najneskôr do rokovania pedagogickej rady o hodnotení za druhý polrok.

(5) Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa hodnotí z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať opravnú skúšku, stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky.

(6) O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške, dátum vykonania skúšky a jej výsledok sa zaznamenajú do triedneho výkazu alebo katalógového listu žiaka.

Čl. 7

Komisionálna skúška

(1) Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

je skúšaný v náhradnom termíne,

vykonáva opravnú skúšku,

o preskúšanie požiada zákonný zástupca,

sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa,

je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,

plní osobitný spôsob školskej dochádzky,

má povolené individuálne vzdelávanie,

ukončuje vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania.

(2) Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrtťočne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po

prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:

- a) údaje identifikujúce žiaka,
- b) hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
- c) návrh hodnotenia.

(3) Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia v jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu hodnotenia za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka; ak je vyučujúcim riaditeľ, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

(4) Preskúšanie sa uskutoční neodkladne v termíne, ktorý určí riaditeľ školy. Ak pre neprítomnosť žiaka nemožno preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ zákonnému zástupcovi žiaka. Ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné. Na požiadanie zákonného zástupcu žiaka môže byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

(5) Žiakovi, ktorý sa vzdeláva v škole mimo územia Slovenskej republiky, vzdeláva sa v škole zriadenej iným štátom na území Slovenskej republiky, vzdeláva sa individuálne v zahraničí alebo žiak, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole a dosiahol v niektorom predmete prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky, sa umožní vykonať opravnú skúšku v súlade s čl. 6.

Čl. 8

Hodnotenie absolventa vzdelávania na získanie stupňa vzdelania

(15) Hodnotenie sa vykoná po uskutočnení komisionálnej skúšky z predmetov, ktoré sú určené učebným plánom.

(16) Ak absolvent v kurze na získanie stupňa vzdelania poskytovaného základnou školou bol pri skúškach na záver tohto kurzu klasifikovaný stupňom „nedostatočný“, umožní mu riaditeľ vykonať opravnú skúšku. Ak bol absolvent kurzu klasifikovaný stupňom „nedostatočný“ najviac z dvoch predmetov, môže opravné skúšky vykonať do dvoch mesiacov.

Čl. 9

Hodnotenie správania

(17) Kritériom na hodnotenie správania je dodržiavanie pravidiel správania žiaka a školského poriadku počas hodnotiaceho obdobia. Učitelia pritom využívajú najmä pozitívnu motiváciu.

(18) Správanie žiaka sa hodnotí so zreteľom na vekové osobitosti podľa týchto požiadaviek:

- a) pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin; návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade,

- b) opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku, ktoré spravidla predchádza zníženiu stupňa zo správania; podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

(19) Hodnotenie správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade. Pochvaly a iné ocenenia, výchovné opatrenia sa zaznamenávajú v triednom výkaze alebo katalógovom liste žiaka. Udelenie zníženého stupňa zo správania sa odôvodní v triednom výkaze alebo katalógovom liste žiaka.

(20) Hodnotenie správania začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (s poruchami pozornosti, s poruchami správania) sa posudzuje s prihliadnutím na jeho druh zdravotného znevýhodnenia v úzkej spolupráci so zariadením výchovného poradenstva a prevencie alebo so školským špeciálnym pedagógom a zákonným zástupcom žiaka.

Čl. 10

Postup do vyššieho ročníka

(21) Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.

(22) Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník.

(23) Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných, dlhodobého pobytu v zahraničí. Žiak, ktorý neprospeľ v čase, keď plní povinnú školskú dochádzku, môže opakovať ročník len raz, vo výnimočných prípadoch, ak je to v prospech žiaka, aj viackrát.

Čl. 11

Hodnotenie žiaka po prestupe na školu s iným vyučovacím jazykom

(24) Žiak prvého ročníka základnej školy, ktorého materinský jazyk je iný ako vyučovacím jazykom navštevovanej základnej školy, sa hodnotí z vyučovacieho jazyka s prihliadnutím na úroveň prospechu z ostatných predmetov.

(25) Po prestupe žiaka druhého až deviateho ročníka do školy s iným vyučovacím jazykom sa počas dvoch hodnotiacich období hodnotí najmenej takou úrovňou prospechu, ktorá zodpovedá prospechu z vyučovacieho jazyka na poslednom vysvedčení.

(26) Po uplynutí dvoch hodnotiacich období od prestupu žiaka do školy s iným vyučovacím jazykom sa uplatňujú v ďalších dvoch hodnotiacich obdobiach z vyučovacieho jazyka miernejšie kritériá.

(27) Pri hodnotení žiaka v prvom školskom roku a druhom školskom roku od prestupu žiaka do školy s iným vyučovacím jazykom, sa hodnotia jeho vecné vedomosti a nie úroveň jeho jazykovej správnosti.

(28) Pri hodnotení detí cudzincov sa postupuje podľa odsekov 1 až 4.

Opatrenia vo výchove

(1) Za vzorné správanie, za vzorné plnenie povinností alebo za statočný čin možno žiakovi udeliť pochvalu alebo iné ocenenie.

(2) Ak sa žiak previní proti školskému poriadku, možno mu uložiť napomenutie alebo pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa.

(3) Ak žiak svojim správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie ostatných žiakov, ostatných účastníkov výchovy a vzdelávania alebo narúša výchovu a vzdelávanie do takej miery, že znemožňuje ostatným účastníkom výchovy a vzdelávania vzdelávanie, riaditeľ školy môže použiť ochranné opatrenie, ktorým je okamžité vylúčenie žiaka z výchovy a vzdelávania, umiestnením žiaka do samostatnej miestnosti za prítomnosti pedagogického zamestnanca. Riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia bezodkladne privolá

- a) zákonného zástupcu,
- b) zdravotnú pomoc
- c) Policajný zbor

(4) Ochranné opatrenie slúži na upokojenie žiaka. O dôvodoch a priebehu ochranného opatrenia vyhotoví riaditeľ školy alebo školského zariadenia písomný záznam.

7.2 Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení. Body sa budú pridelať na základe:

- pozorovania (hospitácie),
- rozhovoru,
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod),
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa,
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.,
- hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy,
- vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“),
- hodnotenia učiteľov žiakmi.

7.3 Autoevalvácia školy

Jednou z hlavných úloh súčasnej školy je zefektívnenie výchovno-vzdelávacieho procesu. Je povinnosťou školy venovať veľkú pozornosť práve procesu autoevalvácie výchovno-vzdelávacieho procesu ako celku. Nevyhnutnou podmienkou je vymedzenie cieľov, oblastí, kritérií, nástrojov a časového rozvrhu evalvačnej činnosti.

Hlavným cieľom autoevalvácie je zhodnotenie stavu, t. j. zistenie, ktoré prinesie informácie o tom, ako funguje výchovno-vzdelávací proces, škola, aké je prostredie v škole, v ktorom výchovno-vzdelávací proces prebieha. Tieto informácie slúžia ako spätná väzba, ich prostredníctvom možno vytýčiť kroky, ktoré povedú k

zefektívneniu procesu výchovno-vzdelávacieho procesu a k naplneniu školského vzdelávacieho programu.

Niektoré aspekty školy budú vyhodnocované na základe jednoduchého posúdenia zamestnancov školy, napr. pri pravidelných riadených rozhovoroch zamestnancov školy s vedením školy, na pracovných poradách. Ďalšie hľadiská hodnotenia školy budú vyžadovať zhromažďovanie žiackych prác, dotazníkov, ankiet zadávaných žiakom, rodičom, ale aj všetkým pedagogickým i nepedagogickým zamestnancom školy.

Oblasti autoevalvácie

- výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu,
- súlad výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu so školským vzdelávacím programom,
- vzájomná spolupráca pedagogických zamestnancov,
- spokojnosť žiakov a zákonných zástupcov
- efektivita hodnotenia a sebahodnotenia žiakov,
- spolupráca s rodičmi a ich spokojnosť s výsledkami výchovno-vzdelávacieho procesu,
- klíma školy a spokojnosť zamestnancov školy,
- materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu,
- pozitívne vnímanie školy okolím a prezentácia školy.

Kritériá autoevalvácie

- sú spracované vo forme dotazníkov pre rodičov, žiakov a zamestnancov školy

Nástroje autoevalvácie a časový rozvrh

- dotazníky pre rodičov, žiakov a zamestnancov školy (1x ročne – apríl, máj),
- štandardizované testy pre oblasť školstva,
- hospitačná a kontrolná činnosť vedúcich zamestnancov školy (priebežne po celý školský rok).

Autoevalvačné kritériá, ktoré sú súčasťou dotazníkov budú upravované podľa aktuálnych potrieb školy a vonkajších spoločenských vplyvov.

Základná škola Ľudovíta Štúra, Komenského 1/A, 900 01 Modra
 Štruktúra kariérových pozícií
 Organizačná štruktúra

